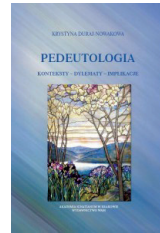

Piotr Kowolik

Wydział Zamiejscowy Nauk Humanistycznych i Społecznych w Mysłowicach,
Akademia Ignatianum w Krakowie

Recenzja książki

Krystyna Duraj-Nowakowa, *Pedeutologia. Konteksty – Dylematy – Implikacje*, Akademia Ignatianum w Krakowie, Wydawnictwo WAM, Kraków 2016, s. 177

Krystyna Duraj-Nowakowa przyzwyczała czytelników do nieprawdopodobnej regularności wydawniczej. Jej płodność pisarska wzbudza szacunek, a każda publikacja jest pracą znaczącą dla środowiska pedagogicznego.

Po wielokrotnej analizie monografii interesująca jest sama kompozycja pracy, ze szczególnym zwróceniem uwagi odbiorcy na genezę opracowania. Monografia – jak pisze Autorka we *Wstępie* (s. 7) – powstała jako: „refleksja wokół aktualnych problemów na tle stuletniej historii peudeutologii; przemyślenia związane z dydaktyką akademicką prowadzenia przedmiotów studiów; reminiscencje z zakresu zarządzania i kierowania w kontekstach peudeutologii akademickiej podczas prowadzenia grupy pracowniczej i opracowania wykładów plenarnych do dyskusji poprzedzających i podczas konferencji naukowych”.

Ideą przewodnią monografii skierowanej na peudeutologię są jej trzy aspekty: konteksty społeczno-pedagogiczne, dylematy naukowe i praktyczne oraz wypracowane z teoretycznych kontekstów i dylematów utylitarnych projekty zmian.

Praca składa się z trzech części:

Część I – *Konteksty całościowego postrzegania pedagogiki i peudeutologii* (s. 13-56) zawiera interesujące wywody na temat integracji nauczania z wychowaniem. Rozumowanie Autorki skupione jest na systemologicznie rozumianej całościowości w jej aplikacji na grunt dydaktyki całościowej wywiedzionej

z systemologii (Aleksander Lewin, Barbara Mazur, Wincenty Okoń, Julian Radziejewicz, Mirosław S. Szymański).

Pedeutologia rozumiana jest jako zawodoznawstwo dla nauczycieli i pedagogów, wywiedziona została z psychologii pracy, socjologii i pedagogiki pracy. Sądzę, że rozważania są argumentowane poprawnie samą ideą łącznego, a nie osobnego działania.

Kolejno zaprezentowano stanowiska wobec problematyki szeroko rozumianych nauk pedagogicznych, w szczególności dydaktyki oraz pedeutologii i metodologii, czyli nauk o wychowaniu:

- systemowy paradygmat dydaktyki;
- rodzaje związków między elementami systemu edukacyjnego;
- nauki współdziałające z pedagogiką;
- cywilizacyjne i kulturowe uwarunkowania edukacji;
- integralność i zróżnicowanie nauk o edukacji.

Całość tego rozdziału skupiona jest na pedagogice pracy nauczyciela jako pedeutologii (pedagogia pracy nauczycieli według katolickiej etyki wychowania Jana Pawła II i Stefana Wyszyńskiego) oraz na pracach pedagogów akademickich dążących do ich profesjonalnej gotowości, które są wynikiem samo-określenia i tożsamości osobowej, zawodowej, społecznej i religijnej.

Cześć II – *Dylematy innowacji nauczycieli i pedagogów* (s. 57-98) – rozpoczyna się od nakreślenia czynników innowacyjnych zarządzania szkołą wyższą; innowacyjnością nauczycieli liderów organizacji i zarządzania w oświacie oraz szkolnictwie (terminologia, teren badań; przedmiotem zmian i doskonalenia jest działalność dydaktyczno-wychowawcza nauczyciela).

W części III – *Implikacje pisarstwa naukowego dla pedagogów* (s. 99-156) – K. Duraj-Nowakowa uznaje pisarstwo za immanentny składnik, jak też czynnik oraz rezultat całościowego postrzegania i eksplikacji wyrażania problemów pedagogiki. Elementami tegoż pisarstwa są: formy, zasady, badania, cele i zadania procesu przygotowania, np. sprawozdania przez gromadzenie i wykorzystanie materiałów. Przykładem są rozważania o pisarstwie rozpraw doktorskich, ich ocenie (kryteria, przedmiot, cechy uwzględniane w ocenie naukowej i sama ocena, dobór recenzentów, pewne niedowłady krytyki naukowej, superrecenzja).

Monografię zamyka *Zakończenie* (s. 157-161), *Bibliografia* (s. 163-175) oraz *Wykaz pierwodruków* (s. 177).

Podjęta w opracowaniu problematyka w pełni odpowiada jego tytułowi, charakteryzuje się konsekwentną ciągłością logiczną.

Recenzowana książka z całą pewnością stanowić może materiał do pracy adeptów pedagogiki uprawianej fachowo i naukowo. W opracowaniu znajdziemy obszerny materiał teoretyczno-praktyczny, który powinno zgłębić jak najszersze grono czytelników.